

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ХІМІКО-БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Всеукраїнська наукова інтернет-конференція
з міжнародною участю

**«СУЧАСНИЙ СВІТ ЯК РЕЗУЛЬТАТ
АНТРОПОГЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Мелітополь, 2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького,

м. Мелітополь, Україна

*Всеукраїнська наукова інтернет-конференція
з міжнародною участю*

**«СУЧАСНИЙ СВІТ ЯК РЕЗУЛЬТАТ АНТРОПОГЕННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

10-12 жовтня 2017 року

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

Melitopol Bohdan Khmelnytsky State Pedagogical University

Melitopol, Ukraine

*All-Ukrainian Scientific Internet Conference
with international participation*

**"MODERN WORLD AS A RESULT OF
ANTHROPOGENIC ACTIVITIES"**

COLLECTION OF MATERIALS

10-12 October 2017

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ

Мелитопольский государственный педагогический университет
имени Богдана Хмельницкого

г. Мелитополь, Украина

*Всеукраинская научная интернет-конференция
с международным участием*

**«СОВРЕМЕННЫЙ МИР КАК РЕЗУЛЬТАТ АНТРОПОГЕННОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ»**

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

10-12 октября 2017

УДК 57
ББК 28
С89

Рекомендовано до друку вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 5 від 27 жовтня 2017 року)

Редакційна колегія

Солоненко А.М., д.б.н., професор кафедри ботаніки і садово-паркового господарства МДПУ імені Богдана Хмельницького
Мальцева І.А., д.б.н., професор кафедри ботаніки і садово-паркового господарства МДПУ імені Богдана Хмельницького
Кошелєв О.І., д.б.н., професор кафедри екології та зоології МДПУ імені Богдана Хмельницького
Станішевська Т.І., д.б.н., професор кафедри анатомії та фізіології людини і тварин МДПУ імені Богдана Хмельницького
Аносов І.П., д.п.н., професор кафедри анатомії та фізіології людини і тварин МДПУ імені Богдана Хмельницького
Максимов О.С., д.п.н., професор кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького
Данченко О.О., д.с.-г.н., професор кафедри органічної і біологічної хімії МДПУ імені Богдана Хмельницького
Хромишев В.О., к.т.н., професор кафедри органічної і біологічної хімії МДПУ імені Богдана Хмельницького
Хромишева О.О., к.х.н., доцент кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького
Яковійчук О.В. – технічний редактор

Сучасний світ як результат антропогенної діяльності: збірник матеріалів конференції. – Мелітополь: Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2017 – 193 с. (українською, англійською, російською мовами).

У збірнику представлені нові результати теоретичних, прикладних та науково-методичних досліджень в галузі біології, екології, методики викладання та історії даних дисциплін. Видання адресоване науковцям, викладачам, студентам, вчителям, аспірантам та всім, хто цікавиться проблемами біології, екології, методики викладання та історії даних дисциплін.

Матеріали друкуються у авторській редакції. За достовірність поданої інформації, можливість її відкритого друку, достовірність власних імен та інші відомості несуть відповідальність автори матеріалів. Думка редакційної колегії може не співпадати з думкою авторів.

©Редакційна колегія, 2017
©Автори статей, 2017
©МДПУ імені Богдана Хмельницького

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА БОТАНІКА, ГЕОБОТАНІКА ТА ФІЗІОЛОГІЯ РОСЛИН

- ВПЛИВ СОЛЬОВОГО СТРЕСУ ТА БІОРЕГУЛЯТОРУ СТИМПО
НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ 14
Євстафієва К.С., Колесніков М.О.
- ЕКОЛОГО-ЗАХИСНІ ПЕРЕБУДОВИ РОСЛИН-ГАЛОФІТІВ В
УМОВАХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ 16
* *О.С. Пюрко, Т.Ф. Самокіш, С.Ю. Земська, М.О. Кравченко, Т.В.
Філіпович*
- ФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН РОСЛИН ПШЕНИЦІ ЗА ШТУЧНОГО
ІНФІКУВАННЯ ФІТОПАТОГЕННИМИ МІКРООРГАНІЗМАМИ ТА
ПОГОДНИХ УМОВ 18
Гуляєва Г.Б., Токовенко І.П., Пасічник Л.А., Патица М.В.
- БІОЕКОЛОГІЧНА СПЕЦИФІЧНІСТЬ ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ
ІНТРОДУКОВАНИХ РОСЛИН В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ 20
* *О.С. Пюрко, Н.М. Туровцева, Я.І. Бокренко, Г.М. Підгірна, А.Т.
Мірзосєва, Ю.А. Шапілов, А.А. Зубко*
- PROTECTIVE AND HISTOLOGICAL REACTIONS OF
EVHALOPHYTES OF NORTHERN-WESTERN PRIAZOV'YA 22
I.A. Maltseva, V.E. Ryuko
- ВЫСШИЕ ВОДНЫЕ РАСТЕНИЯ ПРИАЗОВСКОГО
НАЦИОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКА 25
Т.А. Яровая, Л.И. Арабаджи
- СТІЙКІСТЬ СОРТІВ ПОРІЧОК ПРОТИ АНТРАКНОЗУ 27
Н.М. Туровцева, К.О. Торбанова, О.С. Пюрко

СЕКЦІЯ 2. ЗООЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ ТВАРИН

- ВИДОВОЙ СОСТАВ И РАСПРОСТРАНЕНИЕ СТРЕКОЗ
ГОМЕЛЬСКОГО РАЙОНА В ОКРЕСТНОСТЯХ УНЬ «ЧЁНКИ» 30
А. А. Воскобойникова, Т. В. Азявчикова
- ВИДОВОЕ РАЗНООБРАЗИЕ МОЛЛЮСКОВ ОКРЕСТНОСТЕЙ 32

УНБ «ЧЕНКИ»

А.А. Барабаш, Т.В. Азявчикова

ВИДОВОЙ СОСТАВ УСАЧЕЙ (SERAMBYCIDAE) НА
ТЕРРИТОРИИ ГОМЕЛЬСКОЙ ОБЛАСТИ В ОКРЕСТНОСТЯХ УНБ
«ЧЕНКИ» 34

Е. М. Голубцова, Т. В. Азявчикова

НАЗЕМНЫЕ МОЛЛЮСКИ МЕЛИТОПОЛЬСКОГО РАЙОНА
ПРИРОДНОГО И АНТРОПОХОРНОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ
(ЗАПОРОЖСКАЯ ОБЛАСТЬ) 36

Бусел В.А., Кошелев А.И., Есенцицкий М.Н.

ФЕНОЛОГИЯ ВЕСНЯНОЇ МІГРАЦІЇ ПТАХІВ У ПУТИЛЬСЬКОМУ
РАЙОНІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ 39

Юзик Д.І.

НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПТЕРИЛОГРАФИИ 41

Кошелев А.И., Кошелев В.А., Хартманн Габриэль

СРЕДООБРАЗУЮЩАЯ РОЛЬ ПТИЦ-ОРНИТОХОРОВ (СЕВЕРО-
ЗАПАДНОЕ ПРИАЗОВЬЕ) 44

Кошелев В.А., Яковлева Е.С.

ДО ОРНИТОФАУНИ ШТУЧНИХ ЛІСОНАСАДЖЕНЬ У
БОРІВСЬКОМУ РАЙОНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 47

В.В. Пісоцька

ДИНАМІКА ЧИСЕЛЬНОСТІ ВОРОНОВИХ ПТАХІВ НА
МЕЛИТОПОЛЬСЬКОМУ ЗВАЛИЩІ 50

Т.В. Копилова, А.С. Курочкіна

ВНУТРІВИДОВАБЕ ОТНОШЕНИЯ КОРОВ ПРИ ГРУППОВОМ
СОДЕРЖАНИИ 52

Меркулова С. А

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ, ВИДОВОЙ СТРУКТУРЫ И
ДИНАМИКИ ЗИМНИХ ОРНИТОКОМПЛЕКСОВ (СЕВЕРНОЕ
ПРИАЗОВЬЕ) 56

Кошелев В.А.

ЗООЛОГИЧЕСКОМУ МУЗЕЮ МЕЛИТОПОЛЬСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМ 59

Б. ХМЕЛЬНИЦКОГО – 60 ЛЕТ

Белашков И.Д., Кошелев А.И.

**СЕКЦІЯ 3. РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА
ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ ОХОТНИЧЬЕГО ХОЗЯЙСТВА
РЕГИОНОВ, ПОСТРАДАВШИХ ОТ РАДИОАКТИВНОГО
ЗАГРЯЗНЕНИЯ 63

А.В. Гулаков

ЭКОЛОГИЧЕСКИ БЕЗОПАСНЫЕ СОРБЕНТЫ ДЛЯ ОЧИСТКИ
ВОДЫ 65

Тымчук А.Ф., Кожемяк М.А.

КУМУЛЯЦИЯ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ В ПЕРГЕ - ПОКАЗАТЕЛЬ
ЗАГРЯНЕНИЯ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ 67

М.Г. Яковенко, В.В. Россихин, И.А.Кривицкая

НАУКОМЕТРИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕТОДОВ
ОПРЕДЕЛЕНИЯ ФЕНОЛОВ В ОБЪЕКТАХ ОКРУЖАЮЩЕЙ
СРЕДЫ 69

С. В. Топоров

ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФИЛЬТРАЦИОННОГО
ОСАДКА СВЕКЛОСАХАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА ДЛЯ ОЧИСТКИ
СТОЧНЫХ ВОД 72

Лысенко А.В., Солуковцева Т.В., Янкив К.Ф.

ПРО МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ В
ЯКОСТІ ФІТОМЕЛІОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ВІДВАЛАХ
ГІРСЬКИХ ПОРІД 75

Ю.Л. Антипова

**СЕКЦІЯ 4. ГЕОТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОХОРОНИ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

ВІТРОВА ЕРОЗІЯ ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ БАСЕЙНУ РІЧКИ
МОЛОЧНОЇ ТА ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З НЕЮ 78

Л. А. Прохорова, О. В. Непша, Т. В. Зав'ялова

**СЕКЦІЯ 5. АНАТОМІЯ, ФІЗІОЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ І
ТВАРИН**

ОСОБЕННОСТИ ДЫХАНИЯ У КРЫС ПРИ ВОЗДЕЙСТВИИ
НИТРИТА НАТРИЯ 82

Н. Г. Сидорьяк, К. В. Семенко, О.С. Чабан, О. А. Слышик

ІНДИВІДУАЛЬНО-ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
МІКРОЦИРКУЛЯЦІЇ КРОВІ У СТУДЕНТІВ З РІЗНИМИ ТИПАМИ
ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 84

Горбань Д. Д.

АУТОФАГІЯ ЯК УМОВИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОРГАНІЗМУ
ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ ТРАВМ 86

С.І. Шевченко, Бех В.О., Романенко Ю.М., Шинкаренко К.В.

ВІКОВІ ЗМІНИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ
МІКРОЦИРКУЛЯЦІЇ КРОВІ ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ
ПУБЕРТАТНОГО ПЕРІОДУ ОНТОГЕНЕЗУ 88

*Станішевська Т.І., Горна О.І., Хрустальова Ю.І, Сукова Я.А,
Кардашевська В.Ю.*

ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТОК 17-22
РОКІВ 90

*Горна О.І., Станішевська Т.І., Юсупова О.В., Кузнецова В.Г., Дубина
К.О., Лосік С. В.*

**СЕКЦІЯ 6. БІОХІМІЯ, БІОТЕХНОЛОГІЯ ТА МОЛЕКУЛЯРНА
БІОЛОГІЯ**

АКТИВНІСТЬ ЕНЗИМІВ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ В
СПЕРМІ КНУРІВ 93

В.М. Поліщук, С.І. Цехмістренко, С.А. Поліщук

БІЛКОВИЙ ТА ЛІПІДНИЙ ОБМІН В ОРГАНАХ КРОЛІВ
НОВОЗЕЛАНДСЬКОЇ ПОРОДИ 95

Роль Н.В., Цехмістренко С.І.

АКТИВНІСТЬ ДЕЯКИХ ЕНЗИМІВ ЦИКЛУ КРЕБСА У ГЛАДКІЙ
М'ЯЗОВІЙ ТКАНИНІ ШЛУНКУ ГУСЕЙ ЗА ДІЇ РОЗЧИНУ
МЕНАДІОНУ 97

Яковійчук О.В., Майборода Д.О., Дзюба В.О., Умерова А.К.,

Данченко О.О.

БИОМАСА ASPERGILLUS NIGER - ИСТОЧНИК ХИТИН-ГЛЮКАНОВОГО КОМПЛЕКСА 100

М.Г. Яковенко, В.В. Россихин, И.А.Кривицкая

ВПЛИВ РІЗНИХ КУМУЛЯТИВНИХ ДОЗ ДОКСОРУБЦИНУ НА ПОКАЗНИКИ ПЕРОКСИДНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ У ТКАНИНАХ МОЗКУ ЩУРІВ 102

В.О. Дзюба, О.Б. Кучменко, О.В. Яковійчук

ВПЛИВ РОЗЧИНУ БІОФЛАВОНІДІВ ВІВСА ПОСІВНОГО НА АКТИВНІСТЬ ДЕГІДРОГЕНАЗ ЦИКЛУ КРЕБСА У МІОКАРДІ ГУСЕЙ В ПОСТНАТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗІ 104

Бугоцько І.Ю., Яковійчук О.В., Шатохіна О.В., Філатова А.В., Данченко О.О.

ДИНАМІКА ВМІСТУ ВІТАМІНУ С У ПЛОДАХ СЛИВИ ЗА ОБРОБКИ РОЗЧИНОМ НАНОЧАСТОК МЕТАЛІВ 106

Н.В. Тарусова, М.В. Куценко, В.В. Никоненко

ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕНОСУ ТА УТВОРЕННЯ НАНОТУБУЛЯРНИМ ГАЛЛУАЗИТОМ СКЛАДНОЕФІРНИХ ТА ПЕПТИДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ 109

С. В. Буряченко

СЕКЦІЯ 7. ГЕНЕТИКА, МІКРОБІОЛОГІЯ ТА ВІРУСОЛОГІЯ

ИСТОРИЯ ГЕНЕТИКИ, ПРЕДСТАВЛЕННАЯ В СРЕДСТВАХ КОЛЛЕКЦИОНИРОВАНИЯ 111

К.А. Бугаевский

ВИКОРИСТАННЯ МОНТУЮЧИХ СЕРЕДОВИЩ ПРИ ВИГОТОВЛЕННІ ПОСТІЙНИХ МІКРОПРЕПАРАТІВ 117

Брен О.Г., Овчинникова М.С., Ордян Л. Л.

ВПЛИВ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ КОМПОНЕНТІВ РОСЛИН НА СТРУКТУРНІ ЗМІНИ БАКТЕРІАЛЬНИХ КЛІТИН 119

● *О.С. Пюрко, О.В. Шунтова, Д.В. Коваленко*

СЕКЦІЯ 8. ІСТОРІЯ БІОЛОГІЇ, ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

ВИНАХІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ БІОХІМІЇ ІМ. О.В. ПАЛЛАДІНА НАН УКРАЇНИ. КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС 122

В.М. Данилова, Р.П. Виноградова, І.Ю. Черниш

КАРЛ ЛИННЕЙ В ЗЕРКАЛЕ ФИЛАТЕЛИИ, МЕДАЛЬЕРНОГО ИСКУССТВА, НУМИЗМАТИКИ И БОНИСТИКИ 124

К.А. Бугаевский

РОЗВИТОК МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ В ПЕРІОД СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ 134

О.С. Максимов, Т.О. Шевчук, Н.І. Свистун, В.В. Легкодох, Вершиніна Н.Л.

СЕКЦІЯ 9. ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ХІМІЧНІЙ ТА БІОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ

СТВОРЕННЯ КВІТНИКІВ ЯК ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ БІОЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ 139

Логвіна-Бик Т.А.

DOES ERASMUS+ PROJECT BRING DIGITAL COMPETENCE TO ITS PARTICIPANTS? - PRIMARILY RESULTS 141

A. Baranowski

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДРУЧНИКА З ОСНОВ ХІМІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ДЛЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ 146

Гапоненко Т.М., Ніколасва Ю.В., Арестенко В. В.

СЕКЦІЯ 10. ЕКОЛОГО-ХІМІЧНІ ПРОБЛЕМИ МІСТ ТА РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОН

ВИКОРИСТАННЯ СОЛЕЙ АЛЮМІНІЮ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ СТІЧНОЇ ВОДИ 149

О.О. Хромишева, О.С. Ангеловська, О.М. Олькова

ДООЧИСТКА ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ Г. МЕЛИТОПОЛЯ АЛЮМИНИЙСОДЕРЖАЩИМИ КОАГУЛЯНТАМИ 151

Е.А. Хромишева, Э. А. Кутровский, А.В. Бубись

ВИКОРСТАННЯ ЕКСПРЕС-МЕТОДІВ ДЛЯ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОЦІНКИ ВМІСТУ НІТРАТІВ ТА НІТРИТІВ В ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ	153
<i>О.О. Хромішева, А.В. Левіна</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ САПОНІВ В РОСЛИННІЙ СИРОВИНІ	155
<i>Ю.М. Лягіна, В.О. Хромішева</i>	
АДСОРБЦИЯ АНИОННЫХ ПАВ НА МИКРОПОРИСТЫХ СОРБЕНТАХ РАЗЛИЧНОЙ ПРИРОДЫ	159
<i>Е.А. Хромішева, В.А. Хромішев, А.И. Панасенко</i>	
РЕОЛОГІЧНА ПОВЕДІНКА НАПОВНЕНИХ НЕНАСІЩЕНИХ ОЛІГОЕСТЕРІВ	161
<i>В.О. Хромішев, О.О. Хромішева, Н.О. Сириця</i>	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВЫСОКОМОЛЕКУЛЯРНЫХ ФЛОКУЛЯНТОВ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФЛОТАЦИОННОЙ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД ПИЩЕВЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	163
<i>Е.А. Хромішева, Ходак К.А, Усейнова Е.Л.</i>	
ИЗВЛЕЧЕНИЕ ТВИНОВ И ДОДЕЦИЛСУЛЬФАТА НАТРИЯ С ПОМОЩЬЮ ПОЛИЭЛЕКТРОЛИТОВ	166
<i>Стрельцова Е. А., Мазурик А. А., Хромішева Е. А.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ АЛКАЛОЇДІВ В <i>DATŪRA STRAMŌNIUM L.</i>	169
<i>А.С. Пронякіна, В.О. Хромішев</i>	
МОНИТОРИНГ СОСТОЯНИЯ ПОЧВ Г. МЕЛИТОПОЛЯ (ЗАПОРОЖСКАЯ ОБЛАСТЬ)	171
<i>В.А. Хромішев, Л.И. Лактионова</i>	
ХИМИЧЕСКИ СТОЙКИЙ ПОЛИМЕРНЫЙ КОМПОЗИЦИОННЫЙ МАТЕРИАЛ НА ОСНОВЕ ХРОМСОДЕРЖАЩИХ ТВЕРДЫХ ОТХОДОВ ГАЛЬВАНИЧЕСКИХ ПРОИЗВОДСТВ	174
<i>В.А. Хромішев, А.Г. Кулик, Т.А. Божко</i>	
ОТХОДЫ ДРОБИЛЬНО-ОБОГАТИТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСА КАК ПЕРСПЕКТИВНЫЕ АДСОРБЕНТЫ ДЛЯ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД ТЕКСТИЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	178
<i>Котова А.К., Лысенко А.В., Янків К.Ф.</i>	

КИНЕТИК АДСОРБЦИИ КАТИОННЫХ КРАСИТЕЛЕЙ ДРЕВЕСНЫМИ ОТХОДАМИ ИЗ ВОДНЫХ ОБЪЕКТОВ	180
<i>Лямцев С.Е., Лысенко А.В., Молокоедова И.В., Янких К.Ф.</i>	
ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>POPULUS</i> В ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНІ МІСТА МЕЛІТОПОЛЯ	183
<i>С.М. Подорожний, В.М. Міліч</i>	
ЗАСЕЛЯЕМОСТЬ ГОРОДСКИХ КЛАДБИЦ МЕЛІТОПОЛЯ ПОЗВОНОЧНЫМИ ЖИВОТНЫМИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ИХ ОХРАНЫ	185
<i>Кошелев А.И., Кошелев В.А., Пятинина Е.В., Стеблина-Бабунич А., Коваленко Д.В., Кучеренко Ю.А., Мирненко Д.В., Политикова В.П., Четвертак Е.Л.</i>	
ОСОБЕННОСТИ ПОВЕДЕНИЯ ПТИЦ В УРБАНИЗОВАННОМ ЛАНДШАФТЕ	188
<i>Кошелев А.И., Пятинина Е.В., Стеблина-Бабунич О.А.</i>	

- (2011 рік). Том.І. / За загальною редакцією Барабохи Н.М.// *Барабоха Н.М., Барабоха О.П., Брен О.Г., Вовк О.А., Голод Г.В., Демченко В.О., Дядічева О.А., Сучков С.І., Ярова Т.А., Яровий С.О., Антоновський О.Г., Микитинець Г.І.*: Приазовський національний природний парк. – Мелітополь, 2012. – 761с. – Бібліогр.: 296 назв. – Укр. – Деп. в ДНТБ України 06.03.2013. № 3 – Ук 2013.
3. Мусієнко М.М., Ольхович О.П. Методи дослідження вищих водних рослин. – Київ: Видавництво поліграфічний центр “Київський університет”, 2004. – с.
 4. Определитель высших растений Украины / Доброчаева Д.Н., Котов М.И., Прокудин Ю.Н. и др. – Киев: Наук. думка, 1987. – 548с.
 5. Тищенко О.В. Рослинність приморських кіс північного узбережжя Азовського моря. – Київ: Фітосоціоцент, 2006. – 156 с

СТІЙКІСТЬ СОРТІВ ПОРІЧОК ПРОТИ АНТРАКНОЗУ

Н.М. Туровцева, К.О. Торбанова, О.С. Пюрко

Мелітопольський державний педагогічний університет імені
Б. Хмельницького, вул. Гетьманська, 20, Мелітополь, 72312,
Запорізька область, Україна
e-mail: natali.turovceva@ukr.net

За останні роки в розвитку ягідництва особливу увагу привертає така цінна, ягідна кущова культура, як порічки (*Ribes rubrum* L.). Ряд переваг мають порічки серед інших ягідних культур: дозрівання ягід можуть довго (цілий сезон) висіти на кущі, не осипаючись і не знижуючи смакові якості, дає високі щорічні врожаї (продуктивніші чорної смородини), зимостійка за інші ягідники, за довговічністю вдвічі перевищує чорну смородину (плодоносить на протязі двадцяти років), вміст у ягодах вітамінів і корисних поживних речовин більше, ніж у ягодах малини і суніці, але по деяким показникам уступає чорній смородині [2].

За нинішнього часу розвиток садівництва можливий тільки шляхом впровадження нових сортів, придатних для механізованого вирощування. На даний час у науково-дослідних установах селекціонерами виведено багато нових високопродуктивних сортів, які за низкою ознак набагато перевершують вже існуючі. У промисловому сортименті порічок відбуваються зміни у зв'язку з переходом цієї культури на інтенсивні способи вирощування [1, 3].

Хвороби і шкідники спричинюють втрату значної частини урожаю порічок, а вірусні хвороби взагалі його знищують. Саме тому дуже серйозну увагу необхідно приділяти вивченню уражуваності сортів

Секція 1. Експериментальна ботаніка, геоботаніка та фізіологія
рослин

найбільш небезпечними хворобами та шкідниками.

Найпоширенішою хворобою порічки є антракноз. Тому на протязі 2-х років ми вивчали стійкість 6 сортів (Голландська червона, Йонкер Ван Тетс, Рання солодка, Любава, Ярославна, Рондом) проти цього захворювання.

Збудник антракнозу – гриб *Pseudopeziza ribis* Kleb. Гриб існує у двох формах, які уражують одна чорну (f. *nigri*) смородину, а інша – порічки та білу смородину (f. *rubri*). Антракноз – надзвичайно поширене і дуже шкідливе захворювання, яке знижує цукристість плодів і знищує майже 50 % урожаю.

Серед досліджуваних нами сортів порічок за роки досліджень спостерігалось незначне пошкодження рослин антракнозом.

За два роки досліджень сорти Голландська червона (контроль) та Йонкер ван Тетс проявили повну стійкість проти даного грибкового захворювання.

У решти досліджуваних сортів пошкодження у середньому за два роки склало 1,5-2,0 бали. У 2016 році найбільше пошкоджені антракнозом були рослини у сортів Рондом (2,0 бали) та Любава (2,1 балів). У 2017 році ступінь ураження антракнозом у сортів був нижчим. Найімовірніше це було пов'язано із посушливим літом. Так само, як у попередньому році, найсильніше ураженими виявилися кущі у сорту Любава (1,9 балів) (табл.).

Таблиця

Ураження сортів порічок антракнозом

Сорт	Уражуваність сортів антракнозом, у балах		
	2016	2017	у середньому за 2 роки
Голландська червона (контроль)	0	0	0
Йонкер ван Тетс	0	0	0
Рання солодка	1,9	1,5	1,7
Рондом	2,0	1,7	1,9
Любава	2,1	1,9	2,0
Ярославна	1,6	1,3	1,5

Таким чином, можна зробити висновок, що усі сорти, що вивчалися на протязі 2-х років, проявили достатню стійкість проти антракнозу. Сорти Голландська червона і Йонкер ван Тетс (контроль) толерантні до цієї хвороби (уражуваність 0 балів). Сорти Рання солодка, Рондом, Любава та Ярославна мали пошкодження від 1,5 (сорт Ярославна) до 2,0 балів (сорт Любава).

Список використаних джерел

1. Атлас перспективных сортов плодовых и ягодных культур Украины / под ред. В.П.Копаня. — К.: Одесс, 1999. — 472 с.
2. Куминов, Е. П. Смородина / Е. П. Куминов, Т. В. Жидехина.—М.: Фолео - АСТ.—2003.—256 с.
3. Ягідні культури / І. М. Ковтун, К. М. Копань, В. С. Марковський, А. В. Оліфер; за ред. В. С. Марковського. — 2-е вид., перероб. і доп. —К.: Урожай, 1986. — 262 с.